

Datu aizsardzība Erasmus+ programmas projektu īstenošanā

Valsts izglītības attīstības aģentūras personas datu aizsardzības speciālists
Dana Voitiņa, 2023.gads

EIROPAS SAVIENĪBA

Valsts izglītības
attīstības aģentūra

Erasmus+

Bagātinī pieredzi, domā plašāk

Personas datu apstrādes prasības

- Nosaka līgums.
- Nosaka Latvijas Republikas un Eiropas Savienības tiesību akti:
 - Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 20. maija Regula (ES) 2021/817, ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās "Erasmus+" un atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013;
 - Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 20. maija Regula (ES) 2021/888, ar ko izveido programmu "Eiropas Solidaritātes korpuss" un atceļ Regulas (ES) 2018/1475 un (ES) Nr. 375/2014;
 - Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regula (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.

Projekta īstenotāja statuss

APSTRĀDĀTĀJS:

- fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, **kura pārziņā vārdā apstrādā personas datus.**
- Tas nozīmē, ka projekta īstenotājs rīkojas saskaņā ar EK rakstveida norādījumiem (līgums, vadlīnijas, e-pasti utt.)!

Kas ir personas dati?

Personas dati ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu ("datu subjekts"); identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās fiziskās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem.

Vārds, uzvārds, dzimums, identifikācijas numurs, tautība, kontaktinformācija, *Erasmus code*, valodas zināšanas, informācija par izglītību, norēķinu konts, informācija par veselību u.c.

Kas ir personas datu apstrāde?

Personas datu apstrāde ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana.

Personas datu ietveršana dokumentā, ievadīšana informācijas sistēmā, nosūtīšana pa e-pastu, personas datu dzēšana un labošana, personas datu glabāšana utt.

Personas datu apstrādes principu ievērošana, nodrošinot projekta īstenošanu

- tiktu apstrādāti likumīgi, godprātīgi un datu subjektiem pārredzamā veidā,
- tiktu vākti konkrētos, skaidros un leģitīmos nolūkos, un to turpmāku apstrādi neveiktu ar minētajiem nolūkiem nesavietojamā veidā,
- būtu adekvāti, atbilstīgi un ietvertu tikai to, kas nepieciešams to apstrādes nolūkos,
- būtu precīzi un vajadzības gadījumā tiktu atjaunināti,
- tiktu glabāti veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju, ne ilgāk, kā tas nepieciešams nolūkiem, kādos datus apstrādā,
- tiktu apstrādāti tādā veidā, kas nodrošina datu atbilstošu drošību.

Likumīgums, godprātība un pārredzamība

- Likumīgums – personas datu apstrāde noteikta ārējā normatīvajā aktā!!! Iestādes/organizācijas iekšējais tiesību akts nerada tiesisko pamatu personas datu apstrādei.
- Godprātība – ietver visus personas datu apstrādes principus, piem., personu informēšanu par datu apstrādi, datu apstrādi saskaņā ar nolūku, glabāšanas ierobežojumu utt.
- Pārredzamība – Datu regulā ietverts pamatprincips, kas ietver pasākumu kopumu, kādā veidā ir jāinformē datu subjekts par personas datu apstrādi, kā jānodrošina datu subjekta tiesību īstenošana, kā jākomunicē ar datu subjektu personas datu aizsardzības pārkāpuma gadījumā. (Privātuma politikas, līguma punkti par personas datu apstrādi, datu subjekta tiesību īstenošana u.c.)

Nolūka ierobežojums

- Personas datu apstrādes nolūks ir atbilde uz jautājumu: «Kāpēc ir jāapstrādā konkrētie personas dati?»»
- Personas datus apstrādā, ja to nosaka ārējais normatīvais akts vai nolūku ir noteikusi Eiropas Komisija.
- Personas datus neapstrādā bez nolūka!!!

Datu minimizēšana

- Apstrādā tik daudz personas datus, cik ir nepieciešams nolūka sasniegšanai, atbilstoši EK norādījumiem.
- Ja personas datu apjomu nosaka normatīvais akts, tad apstrādā tādu personas datu apjomu, ko nosaka normatīvais akts.
- Ja konstatē, ka apstrādā pārāk daudz personas datus, tad tos dzēš!

Precizitāte

- Apstrādā aktuālus un precīzus personas datus.
- Neprecīzos datus precizē. Nejaukt ar vēsturiskajiem datiem. Ja ir nepieciešams funkciju pildīšanai vēsturiskos datus saglabā, bet papildina ar aktuālajiem personas datiem.

Glabāšanas ierobežojums

- Glabā tik ilgi, cik to ir noteikusi Eiropas Komisija līgumā, savos norādījumos, vadlīnijās (līguma (Nr. KA131 un KA171) 10.punkts nosaka dokumentu apjomu, kas jāglabā).
- Ja personas datus iznīcina no papīra dokumentiem, tas jādara arī informācijas sistēmā, e-pastā un citās vietās, piem., darba dators.

Atbilstoša drošība

- Personas datus apstrādā, izmantojot atbilstošus tehniskos un organizatoriskos pasākumus.
- Tehniskie pasākumi – informācijas sistēmas, datoru, e-pasta drošības nodrošināšana.
- Organizatoriskie pasākumi – iekšējie tiesību akti, kas ietver skaidru rīcību ar personas datiem.

Personas datu aizsardzības prasības

Prasības, kas izriet no Regulas Nr.2018/1725:

- 29.pants – projekta īstenotājs apstrādā personas datus līgumā noteiktajā kārtībā un apjomā, Eiropas Komisijas vadlīnijās, skaidrojumos noteiktajā kārtībā.
- 30.pants – tikai saskaņā ar Eiropas Komisijas norādījumiem.
- Projekta īstenotājam nav tiesību apstrādāt tā rīcībā esošos personas datus citiem nolūkiem, piem., informācijas nosūtīšanai, lai informētu par projekta īstenotāja pasākumiem, kas nav saistīti ar Erasmus+ programmu, utt..

Personas datu aizsardzības prasības

➤ 31.pants – Personas datu apstrādes darbību reģistra izveide un uzturēšana.

Personas datu apstrādes darbību reģistra saturs:

- apstrādātāja vai apstrādātāju, katra pārziņa, kura vārdā apstrādātājs darbojas, un datu aizsardzības speciālista vārds, uzvārds vai nosaukums un kontaktinformācija;
- katra pārziņa vārdā veiktās apstrādes kategorijas, piem., līguma ar dalībnieku noslēgšana un izpilde (identifikācijas dati, kontaktinformācija, informācija par izglītību, finanšu informācija u.c.);
- attiecīgā gadījumā informācija par personas datu nosūtīšanu uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju, tostarp šīs trešās valsts vai starptautiskās organizācijas identifikācija, un atbilstošo garantiju dokumentācija;
- ja iespējams, 33. pantā minēto tehnisko un organizatorisko drošības pasākumu vispārējs apraksts.

Name and contact details (for publication to the general public)		Data Protection Officer (if applicable)	
Name		Name	
Address		Address	
Email		Email	
Telephone		Telephone	

Name of the processing operation	Controller			Transfer to third countries or international organisations	Description of the technical and organisational security measures
	Name	Address	Contact		
Erasmus+ and European Solidarity Corps (2021-2027): grant management and organisation registration for decentralised actions (https://ec.europa.eu/erasmus-esc-personal-data , DPR-EC-06826)	European Commission: Education, Youth, Sport and Culture (EAC)	Directorate-General for Education and Culture European Commission 1049 Bruxelles/Brussel Belgium	eu-erasmus-esc-personal-data@ec.europa.eu	(optional)	

NB. The first line of the above table serves as an example for one processing operation. The table should be populated with as many lines as there are processing operations.

Personas datu aizsardzības prasības

- Informācija, ka ir ietverta EK Personas datu apstrādes darbību reģistrā ir pieejama: <https://ec.europa.eu/dpo-register/detail/DPR-EC-06826>

Personas datu aizsardzības prasības

33.pants Personas datu apstrādes drošība

- personas datu pseidonimizācija un šifrēšana;
- spēja nodrošināt apstrādes sistēmu un pakalpojumu nepārtrauktu konfidencialitāti, integritāti, pieejamību un noturību;
- spēja laicīgi atjaunot personas datu pieejamību un piekļuvi gadījumā, ja ir noticis fizisks vai tehnisks negadījums;
- izstrādāti procesi regulārai tehnisko un organizatorisko pasākumu efektivitātes testēšanai, izvērtēšanai un novērtēšanai, lai nodrošinātu apstrādes drošību.

Personas datu aizsardzības prasības

- iekšējo normatīvo aktu par personas datu apstrādi/aizsardzību un drošību esamība;
- nodarbināto apmācība personas datu aizsardzībā;
- piekļuves tiesību nodrošināšana tikai tiem nodarbinātajiem, kuri strādā ar projektu (*piekļūst personas datiem tikai tad, ja tas ir nepieciešams Līguma īstenošanai, pārvaldībai un pārraudzībai*);
- konfidencialitātes atrunas esamība līgumos ar nodarbinātajiem, kuri piekļūst personas datiem;
- sadarbība ar Eiropas Komisiju, t.sk. auditu/revīziju gadījumos.

Dalībnieku informēšana par personas datu apstrādi pirms datu iegūšanas

- Projekta īstenotājs nodrošina dalībniekiem atbilstošu privātuma paziņojumu par viņu personas datu apstrādi, **pirms tie tiek iekļauti** „Erasmus+” mobilitātes pārvaldības elektroniskajās sistēmās. (Līguma 5.pielikuma 5.2. apakšpunkts)
- Ievietot informāciju projekta īstenotāja mājas lapā par personas datu apstrādi programmas Erasmus+ ietvaros.
- Ja ir iespēja, tad ievietot veidlapās informāciju ar saiti, kur var iepazīties, kā tiks apstrādāti personas dati. Ja nav, tad mājas lapās ievieto vai papildina esošo Privātuma politiku ar informāciju, kas atspoguļo, kāpēc personas dati ir nepieciešami, kādi personas dati, kurš normatīvais akts to nosaka; cik ilgi glabās personas datus; vai un kam tiks nodoti personas dati.
- Projekta īstenotāji informē savās mājas lapās datu subjektus par apstrādi publicējot atsauci uz privātuma paziņojumu, kas pieejams vietnē <https://ec.europa.eu/erasmus-esc-personal-data>. (Šis ir noteikts, kā obligāta prasība līguma 15.2. apakšpunktā).

Dalībnieku kā datu subjektu tiesības

Dalībniekam ir tiesības:

- piekļūt saviem personas datiem, labot tos, ja tie ir neprecīzi;
- saņemt atbildes uz jautājumiem par personas datiem no projekta īstenotāja un VIAA;
- iesniegt sūdzību EK vai Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājam.

Personas datu aizsardzības prasības

Personas datu aizsardzības pārkāpums ir drošības pārkāpums, kura rezultātā notiek nejauša vai nelikumīga nosūtīto, uzglabāto vai citādi apstrādāto personas datu iznīcināšana, nozaudēšana, pārveidošana, neatļauta izpaušana vai piekļuve tiem.

Ja ir noticis personas datu aizsardzības pārkāpums:

- jāinformē EK un VIAA pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk kā 48 h laikā no brīža, kad uzzināts par personas datu aizsardzības pārkāpumu;
- jānorāda, kas noticis; kad noticis; kādi personas dati ietekmēti; cik daudz datu subjekti ir ietekmēti; iespējamās sekas, kas var iestāties; kādi pasākumi ir darīti, lai novērstu datu aizsardzības pārkāpumu un tā sekas.
- EK e-pasts: eu-erasmus-esc-personal-data@ec.europa.eu vai eac-na-data-protection@ec.europa.eu.

Personas datu aizsardzības prasības

Ja vēlas noslēgt līgumu ar apakšapstrādātāju par līgumā noteiktas darbības, kas saistīta ar personas datu apstrādi, izpildes nodošanu, tad apakšapstrādātājs jāsaskaņo ar EK, sūtot info uz e-pasta adresi: EAC-NA-DATA-PROTECTION@ec.europa.eu [EAC-NA-DATA-PROTECTI.ON@ec.europa.eu](mailto:EAC-NA-DATA-PROTECTION@ec.europa.eu).

Esošie apakšapstrādātāji ir publicēti: <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/privacy-statement/processors-list>.

Piemēri apakšapstrādātāja darbībām: arhīva pakalpojumu nodrošināšana, aptauju īstenošana, IT infrastruktūras nodrošināšana utt.

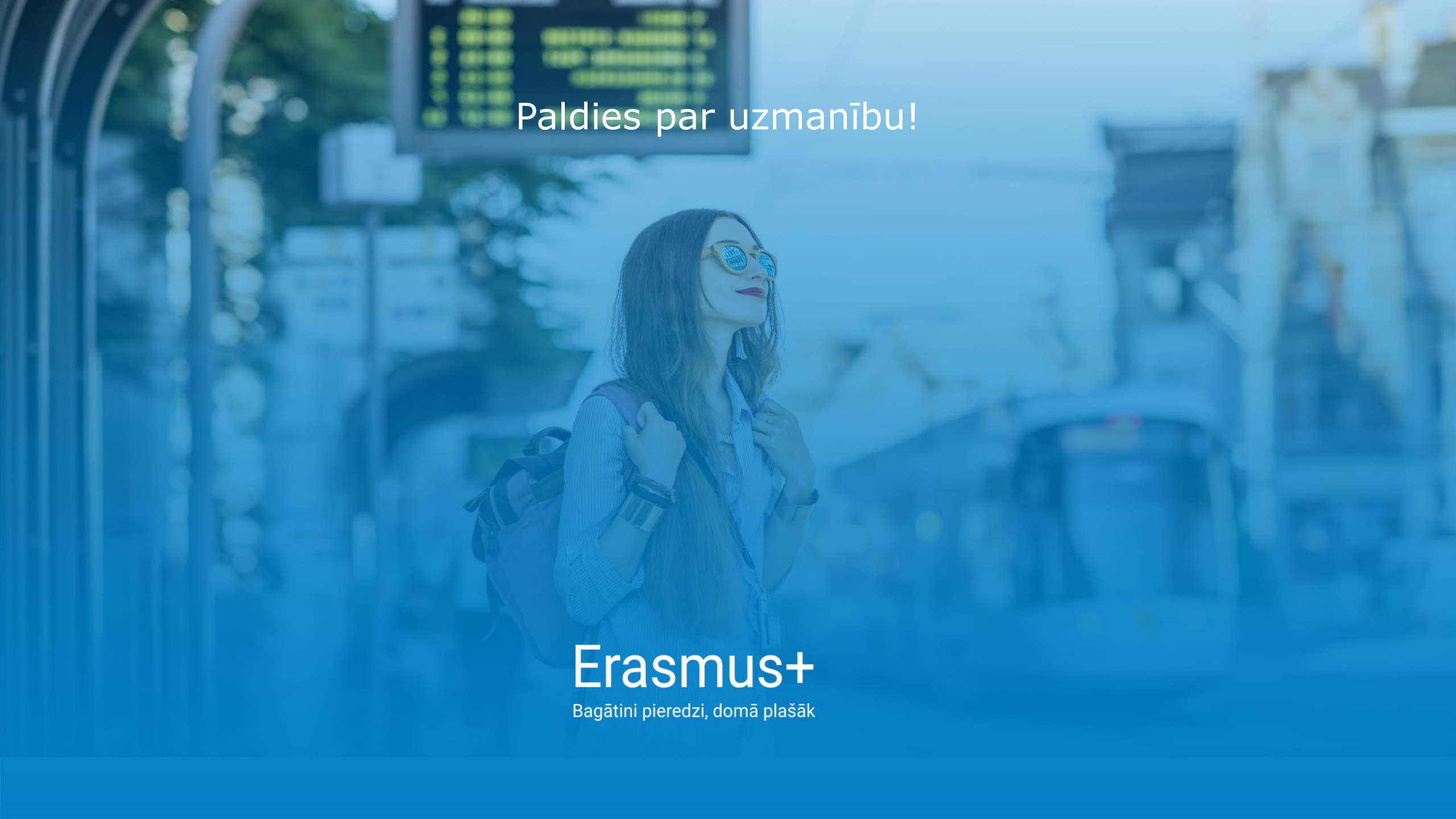
Kopsavilkums

Projekta īstenotājam jāizstrādā:

- Iekšējie noteikumi par personas datu apstrādi;
- iekšējie noteikumi par drošību (IT drošības politika/IT drošības noteikumi);
- Datu subjektu – fizisko personu informēšana par personas datu apstrādi;
- Personas datu apstrādes darbību reģistra izveide un uzturēšana.

Projekta īstenotājam jānodrošina:

- konfidencialitātes atruna nodarbinātajam (līgumā ietver punktu, ka informācija, kas iegūta projekta īstenošanā, nav izpaužama citām personām vai Saistību raksta parakstīšana);
- piekļuves tiesības tikai projekta īstenotāja nodarbinātajiem (var atrunāt Personas datu apstrādes noteikumos/ rīkojumu izdošana).

Paldies par uzmanību!

Erasmust+

Bagātini pieredzi, domā plašāk